

Sygn. akt

III AUa 1155/12

WYROK

W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia **13 lutego 2013 r.**

Sąd Apelacyjny w Rzeszowie, III Wydział Pracy i Ubezpieczeń Społecznych

w składzie:

	Przewodniczący:	SSA Mirosław Szwagierczak
	Sędziowie:	SSA Janina Czyż (spr.) SSA Barbara Gonera
	Protokolant	st.sekr.sądowy Anna Budzińska

po rozpoznaniu w dniu **13 lutego 2013 r.**

na rozprawie

sprawy z wniosku **A. S.**

przeciwko **Zakładowi Ubezpieczeń Społecznych Oddziałowi w R.**

o prawo do wypłaty ustawowych odsetek z tytułu opóźnienia w wypłacie świadczenia

na skutek apelacji pozwanego organu rentowego

od wyroku **Sądu Okręgowego w Tarnobrzegu**

z dnia **2 października 2012 r.** sygn. akt **III U 1043/12**

I. z m i e n i a pkt I zaskarżonego wyroku, o tyle, że przyznaje wnioskodawcy A. S. prawo do wypłaty ustawowych odsetek od dnia 10 września 2011 r.

II. dalej idącą apelację o d d a l a.

Sygn. akt III AUa 1155/12

UZASADNIENIE

Zakład Ubezpieczeń Społecznych Oddział w R. decyzją z dnia 20.07.2012 r. wykonując prawomocny wyrok Sądu Okręgowego w Tarnobrzegu

z dnia 21.05.2012 r. ponownie ustalił rentę z tytułu częściowej niezdolności do pracy dla wnioskodawcy A. S. od dnia 1.08.2010 r. tj. od daty określonej wyrokiem Sądu. Tą samą decyzją organ rentowy wypłacił wnioskodawcy należność za okres od 1.08.2010 r. do 31.07.2012 r.

Od powyższej decyzji wnioskodawca złożył odwołanie domagając się zmiany decyzji i przyznania prawa do ustawowych odsetek z tytułu spóźnienia w wypłacie renty od 1.08.2010 r. do 31.07.2012 r. i podniósł, że prawomocny wyrok Sądu Okręgowego

z dnia 21.05.2012 r. ustalił ciągłość jego prawa do renty od dnia 1.08.2010 r. W tej sytuacji organ rentowy ponosi odpowiedzialność na wydanie nieprawidłowych decyzji.

Organ rentowy w odpowiedzi na odwołanie wniósł o jego oddalenie i podniósł, że roszczenie wnioskodawcy o wypłatę odsetek jest nieuzasadnione, bowiem w wyroku zmieniającym decyzję ZUS, Sąd nie stwierdził odpowiedzialności organu rentowego za opóźnienie w ustaleniu prawa do świadczenia, natomiast organ rentowy wykonując prawomocny wyrok dotrzymał określonych ustawą terminów.

Sąd Okręgowy Sąd Pracy i Ubezpieczeń Społecznych w Tarnobrzegu

ustalił, że wnioskodawca A. S. miał ustalone prawo do renty od dnia 31.07.2010 r. Na wniosek z dnia 1.07.2010 r. o dalsze uprawnienia do renty, lekarz orzecznik ZUS orzeczeniem z dnia 2.08.2010 r. uznał, iż wnioskodawca nie jest niezdolny do pracy. Powyższe potwierdziła Komisja Lekarska ZUS orzeczeniem z dnia 30.08.2010 r. Decyzją z dnia 01.09.2010 r. ZUS odmówił wnioskodawcy prawa do renty z tytułu niezdolności do pracy. Od decyzji tej wnioskodawca złożył odwołanie do Sądu Okręgowego w Tarnobrzegu i Sąd ten Postanowieniem z dnia 28.04.2011 r. w sprawie III U 962/10 uchylił zaskarżoną decyzję i sprawę przekazał do ponownego rozpoznania organowi rentowemu. W sprawie tej była wydana opinia sądowno-lekarska z dnia 9.11.2011 r. zgodnie z którą wnioskodawca był uznany za zdolnego do zatrudnienia. Po wydaniu opinii wnioskodawca przedłożył nowe wyniki badań lekarskich i biegli po wydaniu opinii uzupełniającej rozpoznali u wnioskodawcy nowe okoliczności, które powodowały konieczność przekazania sprawy do ponownego rozpoznania organowi rentowemu. W wyniku ponownego rozpoznania sprawy przed organem rentowym orzeczeniem z dnia 6.07.2011 r. wnioskodawca nie został uznany za niezdolnego do pracy. Powyższe potwierdziła Komisja Lekarska ZUS, a decyzją z dnia 22.07.2011 r. organ rentowy odmówił wnioskodawcy prawa do renty z tytułu niezdolności do pracy.

Od decyzji tej wnioskodawca złożył odwołanie do Sądu Okręgowego w Tarnobrzegu.

W ocenie Sądu w wyniku ponownego rozpoznania sprawy lekarz orzecznik ZUS orzeczeniem z dnia 6.07.2011 r. i Komisja Lekarska ZUS z dnia 9.08.2011 r. dysponowali pełnym materiałem dowodowym pozwalającym na ustalenie dalszej niezdolności wnioskodawcy do pracy.

Oznacza to, że organ rentowy pozostawał w zwłoce po upływie 30 dni od tak określonej daty, dlatego Sąd uznał iż wnioskodawcy będą przysługiwały ustawowe odsetki od dnia 9.09.2011 r. do dnia 30.07.2012 r.

W podstawie prawnej rozstrzygnięcia Sąd wskazał art. 85 ust. 1 ustawy z dnia 13.10.1998 r. o systemie ubezpieczeń społecznych (Dz.U z 2009 r. Nr 205, poz. 1585), art. 118 ust. 1 ustawy z dnia 17.12.1998 r. o emeryturach i rentach z FUS (Dz.U. z 1009 r. Nr 153 poz. 1227 ze zm.) oraz art. 477⁽⁽¹⁴⁾⁾ § 1 kpc.

Wyrok Sądu Okręgowego Sądu Pracy i Ubezpieczeń Społecznych w Tarnobrzegu z dnia 2.10.2012 r. zaskarżył apelacją pozwany organ rentowy w zakresie pkt I zarzucając mu naruszenie art. 118 ust. 1a w zw. z ust. 1 i ust. 5 ustawy z dnia 17.12.1998 r. o emeryturach i rentach z FUS (t.j. Dz.U. z 2009 r. Nr 153, poz. 1227 ze zm.) w związku z art. 85 ust. 1 ustawy z dnia 13.10.1998 r. o systemie ubezpieczeń społecznych (t.j. Dz.U. z 2009 r. Nr 250, poz. 1535 ze zm.) poprzez przyjęcie na ich podstawie w stanie faktycznym sprawy, że w okresie od dnia 9.09.2011 r. do 30.07.2012 r. ZUS pozostawał w opóźnieniu w przyznaniu i wypłacie świadczenia rentowego wnioskodawcy, a opóźnienie to wynikało z okoliczności, za które ZUS ponosi odpowiedzialność, w konsekwencji zaś – nakazanie naliczenia odsetek za ten okres.

W związku z powyższymi zarzutami wniósł o zmianę w/w wyroku w zaskarżonej części i oddalenie odwołania w tym zakresie.

Z ostrożności, na wypadek odmiennego stanowiska Sądu w tej sprawie zarzucił: naruszenie art. 130 ust. 1 w zw. z art. 118 ust. 5 ustawy emerytalnej poprzez zasądzenie odsetek poczynszy od 9.09.2011 r. w sytuacji, gdy nawet przy uwzględnieniu daty uznanej przez Sąd za dzień wyjaśnienia ostatniej okoliczności niezbędnej do wydania decyzji i wypłaty świadczenia – data orzeczenia Komisji Lekarskiej ZUS z dnia 9.08.2012 r. i mając na uwadze ustalony dla wnioskodawcy termin płatności świadczenia – 15 dnia każdego miesiąca, o ewentualnym opóźnieniu w wypłacie świadczenia można by mówić dopiero od dnia 16.09.2011 r.

W związku z zarzutem wskazanym w pkt 2 wniósł ewentualnie o zmianę w/w wyroku w pkt I poprzez przyznanie prawa do odsetek od dnia 16.09.2011 r.

W uzasadnieniu apelacji organ rentowy zarzucił, że w sprawie ustalenia prawa do renty wnioskodawcy, Sąd nie ograniczył się jedynie do oceny materiału zgromadzonego w postępowaniu przed organem rentowym i w poprzedniej sprawie sądowej o sygn. III U 962/10 – obejmującej także opinie biegłych lekarzy sądowych, ale przeprowadził również własne postępowanie dowodowe dopuszczając kolejne opinie biegłych lekarzy sądowych z listopada 2011 r. i z marca 2012 r. Dopiero stanowisko biegłych dało podstawę do wyrokowania o prawie do renty z tytułu częściowej niezdolności do pracy na okres od 1.08.2010 r. do 30.11.2012 r.

Zdaniem organu rentowego dopiero prawomocne rozstrzygnięcie sporu przez Sąd Okręgowy w sprawie III U 916/11 stanowi o dostatecznym wyjaśnieniu wszystkich okoliczności niezbędnych do wydania decyzji o prawie do świadczenia i jego wypłaty.

W ocenie organu rentowego wyrok Sądu Okręgowego z dnia 21.05.2012 r. sygn. akt III U 916/11 uprawomocnił się w dniu 3.07.2012 r., decyzja została wydana w dniu 20.07.2012 r., świadczenie zaś zostało wypłacone z zachowaniem terminów określonych w art. 118 ust. 5 ustawy emerytalnej. Został zachowany również termin określony a art. 118 ust. 1a w związku z ust. 1 i ust. 5 ustawy emerytalnej 30 dniowy termin do wydania decyzji jak też termin przewidziany do wypłaty świadczenia wnioskodawcy, licząc od prawomocności wyroku.

Nadto organ rentowy z ostrożności procesowej wskazał, że nawet gdyby odnieść się do daty uznanej przez Sąd za datę wyjaśnienia ostatniej okoliczności w sprawie tj. 9.08.2011 r., to przy uwzględnieniu przepisów art. 118 ust. 5 ustawy emerytalnej i ustalonego dla wnioskodawcy terminu płatności świadczenia na 15 dzień każdego miesiąca – ewentualne odsetki mogłyby przysługiwać nie wcześniej niż 16.09.2011 r.

Powyższe uzasadnia wnioski apelacji.

Sąd Apelacyjny zważył, co następuje:

Apelacja co do zasady jest bezzasadna, gdy zaś idzie o sam rozmiar dochodzonego przez wnioskodawcę świadczenia ubocznego, jedynie w niewielkiej swej części może zasługiwać na uwzględnienie.

Stwierdzić bowiem należy, że Sąd I instancji dokonał prawidłowej wykładni art. 85 ust. 1 ustawy z dnia 13.10.1998 r. o systemie ubezpieczeń społecznych (t.j. Dz.U. z 2009 r. Nr 205, poz. 1585 ze zm.) jak również art. 118 ustawy z dnia 17.12.1998 r. o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych (t.j. Dz.U. z 1009 r. Nr 153, poz. 1227 ze zm.), w której Sąd ten przyjął możliwość przypisania odpowiedzialności organu rentowego za nieustalenie ostatniej okoliczności do wydania decyzji także w przypadku ustalenia prawa do świadczenia orzeczeniem organu odwoławczego.

W odniesieniu do okoliczności faktycznych przedmiotowej sprawy oznaczało to

trafne przypisanie przez Sąd Okręgowy w Tarnobrzegu wadliwości ustalenia ZUS

o zdolności wnioskodawcy do pracy po dniu 31.07.2011 r. przyjętego w decyzji z 12.08.2011 r. odmawiającej prawa do renty, opartego na błędnym ustaleniu Komisji Lekarskiej Zakładu z dnia 9.08.2011 r, co wykazało postępowanie sądowe w sprawie III U 916/11, za który to organ orzecznicy pozwanego ponosi pełną odpowiedzialność.

Zatem nie można zgodzić się z argumentacją pozwanego, że to dopiero na etapie postępowania sądowego było możliwe ustalenie niezdolności do pracy odwołującego. Tymczasem akta sprawy III U 916/11 wskazują, że żaden dodatkowy materiał dowodowy nie był w tym postępowaniu pozyskany, a ustalenie dalszej częściowej okresowej niezdolności do pracy wnioskodawcy oparte zostało wyłącznie na odmiennej w swej konkluzji od stanowiska Komisji Lekarskiej ZUS, opinii biegłych lekarzy sądowych. Z tego też względu należało podzielić stanowisko Sądu I instancji o prawie wnioskodawcy do dochodzonych odsetek z tytułu opóźnienia w ustaleniu prawa do świadczenia rentowego, za które to opóźnienie ponosi odpowiedzialność pozwany organ rentowy, stosownie do art. 85 ust. 1 ustawy z dnia 13.10.1998 r. o systemie ubezpieczeń społecznych (Dz.U. z 2009 r. Nr 205, poz. 1585).

Niemniej jednak rozmiar dochodzonego przez wnioskodawcę świadczenia ubocznego, na skutek apelacji ZUS, musi ulec nieznacznej korekcie. Zgodnie bowiem z § 2 ust. 1 rozporządzenia. Ministra Pracy i Polityki Społecznej z dnia 1.2.1999 r. w sprawie szczegółowych zasad wypłacania odsetek za opóźnienie w ustaleniu lub wypłacie świadczeń z ubezpieczenia społecznego (Dz.U. Nr 12, poz. 104) odsetki wypłaca się za okres od dnia następującego po upływie terminu na ustalenie prawa do świadczenia, który to termin zgodnie z kolei z art. 118 ust. 1 ustawy z dnia 17.12.1998 r. o emeryturach i rentach z FUS (t.j. Dz.U. z 2009 r. Nr 153, poz. 1227 ze zm.) wiązać należy z upływem 30 dni od wyjaśnienia ostatniej okoliczności niezbędnej do wydania decyzji. W okolicznościach więc faktycznych przedmiotowej sprawy, tą ostatnią okolicznością było orzeczenie Komisji Lekarskiej Zakładu z dnia 9.08.2011 r. , co oznacza – iż pozwany organ rentowy pozostawał w zwłoce w ustaleniu prawa do renty odwołującego dopiero po upływie 30 dni od tak określonej daty.

Stąd też przyjęta przez tut. Sąd korekta czasokresu naliczenia odsetek przy ustaleniu początkowej jej daty na dzień 10.09.2011 r.

Z wyżej przytoczonych względów Sąd Apelacyjny na zasadzie art. 386 § 1 kpc orzekł jak w pkt I wyroku, a dalej idącą apelację oddalił stosownie do art. 385 kpc.